

un altfel de patriotism

Am crezut dintotdeauna că patriotismul e o prostie, că e rudă cu naționalismul și că de la el mai sunt doar câțiva pași până la un război. De fapt, încă mai cred asta despre acest patriotism manifestat prin *simboluri colective*, prezentate ostentativ în manualele de cultură civică și istorie. Chiar mă bucură faptul că numărul nostalgicilor care participă de 1 Decembrie la defilările *Armatei*, fluturând *Drapelul* scos din sertarul cu naftalină și intonând solemn toate cele treisprezece strofe ale *Imnului* național este din ce în ce mai mic.

Însă, de ceva vreme cred că putem avea și o altă viziune asupra patriotismului. Ideea aceasta mi-a venit pe ritmuri de muzică, în timp ce câțiva tineri fie din România, fie din Republica Moldova îmi mărturiseau cât de mult se regăseau în versul: „**Nu ne-am născut în locul potrivit!**”. Mi-am dat seama atunci, cât de fatalistă poate fi existența unei astfel de mentalități, apatia socială devenind maximă în spatele acestei scuze universale: scad salariile și pensiile! -*nu ne-am născut în locul potrivit!*, primarului nu-i pasă de curățenia orașului! -*nu ne-am născut în locul potrivit!*, un bătrân este bătut și jefuit în fața noastră! -*nu ne-am născut în locul potrivit!*...

Aș îndrăzni să spun că ieșirea din această paradigmă îmbrățișată de tot mai mulți concetățeni constituie astăzi adevărata monstră de patriotism. Este un patriotism în care nu avem nevoie de simboluri și concepte abstracte, ci de acțiuni concrete, care, chiar dacă nu vor duce de fiecare dată la îmbunătățiri radicale ale vieții celor din jurul nostru, măcar le vor aduce speranța unui viitor mai puțin sumbru.

◆ George Matu

Patriotismul este o specie de dragoste pe care ...nu o poți demonstra mamei, surorii sau iubitei. Este anume acel sentiment pe care, prin fapte, îl atribuim baștinei, plaiului natal. Patriotismul nu este insigna care ne-o pridem la piept și, ieșind în lume, arătând-o, spunem că suntem patrioți.

Cum ne dăm seama că noi suntem sau nu patrioți? E destul să-ți răsfoiești...arhiva vieții și să vezi, dacă ai sădit un arbore pentru dăinuirea noastră, dacă ai săpat o fântână pentru a-și potoli alții setea, ai construit o casă pentru urmașii tăi.

Sentimentul de patriotism este drum al creației ce duce la realizarea idealului, fiind o ramură a artei care se dobândește prin moștenire, muncă și luptă permanentă.

Nu pot exista patrioți fără Patrie după cum nu poate exista Patrie fără patrioți.

◆ Petru Clifos

ramură a artei

patriotismul, între Cicero și Kennedy

We turned back to our practice of announcing a topic for writing opinion articles and selecting some of them for the supplement. Our host magazine turned it's attention to patriotism for this issue, and Hyde Park considered necessary to see if this feeling or political phenomenon is still alive among grassroots.

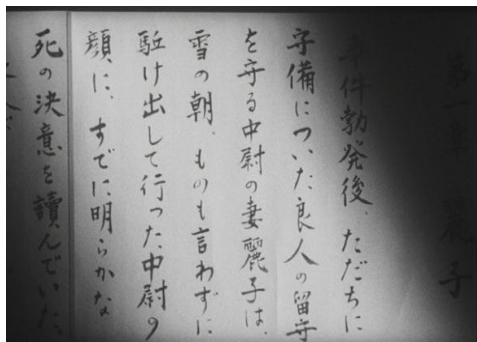
This time there are articles written by young persons from both Romania and Moldova. This fellow countries were poisoned with patriotism during authoritarian regimes they went through. What happened after legally imposed patriotism crushed? What kind of echo does it have in the souls of a generation appeared immediately after it?

There still are classes in Moldovan schools when pupils are invited to speak with enthusiasm and respect of their fatherland. Moreover, mass emigration from Moldova calls young people in this country to rethink patriotism and, in some cases, to state it's importance. In Romania, it seems that patriotism is considered to be Ceaușescu's offspring, and is rejected as such.

Patriotismul, după părerea mea, este dragostea față de locul natal, față de tradițiile și persoanele care au fost alături de tine de când te-ai născut.

Prea mulți oameni confundă patriotismul cu naționalismul. Dar trebuie făcută diferența, deoarece în caz contrar frumosul sentiment al patriotismului capătă o conotație sumbră. Patriotismul include o anumită porțiune de naționalism sănătos. Orice patriot își iubește și proslăvește țara și tradițiile ei. Este greșit și periculos totuși să afirmăm că poporul nostru este superior altor neamuri. Aceasta duce nemijlocit la aroganță de ordin național care poate rezulta într-un conflict, ca în cazul Germaniei naziste.

Care este sursa patriotismului? De ce oamenii ar trebui să-și iubească țara?

Acest aspect este în special relevant situației din Republica Moldova. Mulți oameni consideră că ei nu au pentru ce să-și iubească țara, fraza **“patria este acolo unde se trăiește bine”** epitomizează aceasta atitudine oportunistă.

Patriotismul este un sentiment de dragoste, iar dragostea nu are rațiune. Este greșit să-ți iubești țara doar pentru că ea este cea mai puternică, cea

mai prosperă din lume. Patriotismul adevărat înseamnă a-ți iubi țara doar pentru că ea este a ta, la fel cum un copil își iubeste mama. O afirmație a lui John F. Kennedy ilustrează adevăratul patriotism: “Nu întreba ce poate face țara ta pentru tine, ci întreabă ce poți face tu pentru ea”. Dacă ne dorim ca situația din țara noastră să se amelioreze, noi trebuie să începem de la sine. Prin propriile acțiuni civice trebuie să aducem schimbarea spre bine.

Patriotismul pentru mine este nu numai iubirea față de tot ce este natal, ci și sentimentul care mă face să simt că aparțin la ceva mai mare și mai important decât propria persoană. Acest sentiment de apartenență la un anumit grup are, în primul rând, o aplicație practică.

Dragostea față de țară îi motivează pe oameni să facă fapte mărețe și să se jertfească pentru binele întregului grup. Dragostea față de țară este condiția de bază pentru o societate puternică și prosperă, și dacă noi, românii din Republica Moldova, dorim o viață mai bună trebuie să ne gândim ce putem noi personal să facem pentru ca întreaga societate să prospere.

◆ **Andrei Macovei**

un dram de patriotism!

Patriotismul mai există? Se mai poartă? Sunt patrioți aceia ce-au luptat cu spada deasupra capului sau acte de patriotism lacrimile de crocodil vărsate de politicieni în campaniile electorale când ne cerșesc votul? Dacă lucrez pe plantațiile de căpșuni din Spania sau studiez în afara granițelor înseamnă că îmi denigrez patria? Tresar la auzul imnului sau când văd un olimpic internațional la matematică, mă revolt când cineva aruncă acuze românilor?

Patriotismul e sentimentul că aparții unui pământ și unei culturi, că nicăieri cerul nu este mai albastru decât în locul în care te-ai născut și nici munții atât de înalți și falnici. Nici apa nu e atât de bună ca acasă, înseamnă iubire față de părinți, strămoși și înaintașii locului. Nu primești remunerație pentru că ești

patriot dar nici condamnare că nu ești, nu se ofera coroană pentru patriotism și în aceeași măsură nu ai sentimentul patriei dacă legeni în vânt un drapel. *Ubi bene, ibi patria!* (Cicero) Cu alte cuvinte acolo **unde ți-e bine, îți este și patria**. Patria este lăcașul în care te poți afirma ca individ și unde îți sunt apreciate capacitățile fizice și intelectuale, ceea ce nu înseamnă că patriotismul a devenit perimat, desuet sau vetust.

Patrioții nu sunt un pericol pentru progresul social sau neghiobi cu atitudini stupide care preferă calea vitregită din rațiuni masochiste. Patriotismul este o alegere individuală de care depinde felul în care îți vibrează sufletul.

♦ **Alexandra Dumitru**

nu pot iubi un necunoscut

“Mă mândresc cu bunicul meu – el a murit în Marele Război pentru Apărarea Patriei. ...motivația oamenilor era enormă –ei nu și-au trădat țara, nu din dorința de a împărți lumea, ci din dorința de a câștiga, de a se întoarce acasă și avea dreptul de a-și privi copiii în ochi...”

Bănuiesc că acesta e patriotismul. Iată o dragoste pentru o patrie încropită din materiale propagandistice mai presus decât oamenii dragi. O fi vorba de utilitarism, în virtutea căruia se optează pentru moartea unui om, fie și drag, în scopul salvării altor oameni...neidentificați? Sau apărarea patriei merită moartea tuturor oamenilor? De ce?

Eu nu m-am întâlnit cu ea niciodată, în schimb am cunoscut

oamenii. Și sunt gata să lupt cu patria, oricât de măreață sau de înfricoșătoare ar fi ea, pentru sentimentul de împlinire al apropiatilor, pentru fredonatul necunoscuților pe stradă. Dacă aș afla că Prutul va inunda toată Moldova, mi-aș lua toți oamenii și aș pleca de-aici. Oare acesta e patriotism? O fi fost Moise patriot?

♦ **Ana-Maria Spînu**

George Matu believes patriotism can be the first step to war and links it to collective symbols and historical events celebration. Still, this author accuses the presence of patriotism as a social movement no more than the lack of patriotism as tendency to improve your life in your own country.

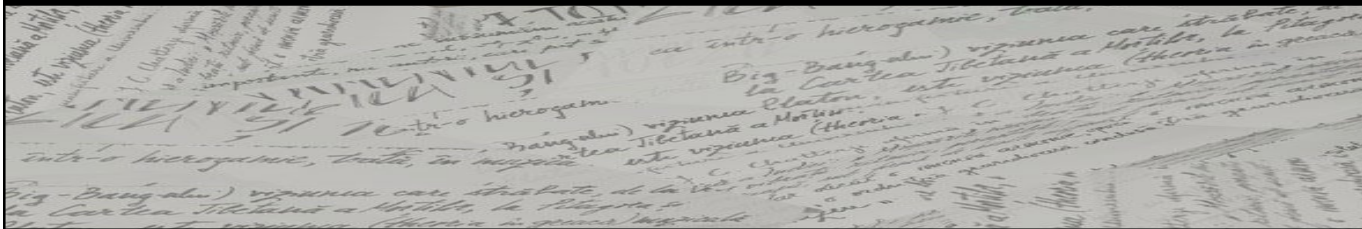
Patriotism means creation to Petru Cliofoș, one of two authors in this magazine showing true patriotism. Thus, by hard-working and dedication to others we love our fatherland.

Both Andrei Macovei and Alexandra Dumitru referred to Cicero's *Ubi bene, ibi patria!*, but on opposite sides. No, patriotism is love, irrational by definition or yes, patriotism is the relationship with the place where one feels integrated and appreciated.

“I can't love a stranger” is a short meditation concerning the relation between fatherland, close people and other fellow countrymen.

Cristina Bobe can't seize patriotism, and used to think that this self-sacrifice was proper to another century's youth. Patriotism is a manifest solidarity, motivated, probably, by love for family.

despre patriotism așa cum nu l-am înțeles niciodată

Solidaritate, nu și patriotism

M-am născut în anul 1989 și am crescut într-o Românie al cărei ax spiritual a purtat denumirea de individualism. Numai reuniunile de familie și colectivul format din colegii de clasă, în școala primară și cea generală, au fost, pentru mine, o reprezentare a ceea ce ar putea însemna solidaritatea, respectul reciproc și unirea forțelor pentru un scop comun.

Timpul a trecut și nimic nu mi-a schimbat percepția despre patriotism, până de curând când am avut prilejul de a întâlni câțiva foști deținuți politici români din perioada comunistă. Povestirile lor au schimbat ceva fundamental din structura ființei mele.

Tineri de altă dată

Pentru mine rămâne încă de neînțeles gestul unor tineri din anii '50 de a înfrunta presiunile Securității, rostind cuvinte frumoase despre țara lor, într-un moment în care aceste declarații însemnau renunțarea la libertate și de cele mai multe ori, renunțarea la viață. Motivațiile lor au rămas un

domeniu necunoscut mie. Până acum am gândit că oamenii aceștia au trăit sub imperiul unui alt secol.

Seva tinerilor actuali este conturată de alți factori politici, economici, culturali și spirituali, prin urmare dialogul dintre aceste două tipuri diferite de mentalități este unul imposibil de conceput.

7 aprilie

Între timp au avut loc evenimentele din 7 aprilie, cu ocazia cărora am înțeles că încă mai există un sens al solidarității tinerilor. Îmi năpustiseră în gânduri, câteva cuvinte ale lui Ion Gavrilă Ogoranu, unul dintre reprezentanții luptei anticomuniste din munții Făgăraș. El spunea în felul următor: „*Dacă privim în istoria României moderne, salvarea țării a pornit totdeauna în cazuri de dezastru din rândul unor tineri care au renunțat de bună voie la o viață tihnită, îmbogățită și putredă. S-au unit, și-au pus forțele în slujba patriei și au creat România liberă și independentă. Istoria ne arată că nicăieri un*

popor nu s-a ridicat decât din sacrificiul și entuziasmul unor tineri.”

Patrie sau familie?

Am înțeles întotdeauna dragostea pentru părinți, bunici și alte rude, pentru persoana iubită și pentru copii, însă nu am înțeles niciodată patriotismul. Câtă vreme nu am știut cine sunt persoanele pe care încerc să le ajut, nu am reușit să întreprind nimic benefic pentru ele. Din acest motiv patriotismul l-am asemuit unei entități abstracte.

Cu toate acestea pot mărturisi faptul că singurele persoane cu care am avut un contact direct sau indirect și în care patriotismul, așa cum nu l-am înțeles niciodată, sălășluiește sunt luptătorii anticomuniști din munți și foștii deținuți politici. Ceea ce am intuit în privința lor a fost că atunci când luptau pentru patrie, se gândeau, probabil, la familiile lor.

◆ Cristina Bobe

Suplimentul Curaj este editat de Asociația Hyde Park

Coordonator, sinteză în limba engleză: Ana-Maria SPÎNU

Design model: Ghenadie BREGA

Autori articole: George MATU, Petru CLIOFOS, Andrei MACOVEI, Alexandra DUMITRU, Ana-Maria SPÎNU, Cristina BOBE

contact: ana_maria.spinu@yahoo.com <http://www.curaj.net>

Toate materialele aparțin Asociației Oberliht și Asociației Hyde Park și nu pot fi preluate fără acordul acestora.

Răspunderea pentru materiale revine integral autorilor.

4 | Revista la PLIC | iulie 2010 | <http://plic.oberliht.com>

